

MOTIE

De raad van de gemeente Hoorn

Overwegende dat:

- Uit het rapport van het ministerie van Infrastructuur en Milieu van november 2016 blijkt dat in West-Friesland het tarief meer dan 300 euro per jaar per huishouden bedraagt terwijl in alle omliggende gemeenten dit tarief 50 tot 100 euro per jaar per huishouden lager ligt en het niet duidelijk is waardoor deze verschillen worden veroorzaakt;
- Het voor de raden in West-Friesland onvoldoende helder is hoe de heffing afvalstoffen in elk van de 7 West-Friese gemeenten wordt bepaald en welke factoren hierbij van invloed zijn zowel intern (de mate van kostendekkenheid, het toerekenen van activiteiten, door de raad gestelde kaders etc.) als extern (de heffing vanuit de afvalverwijderaar en afvalverwerker, de kosten inzake GR CAW, etc)
- In 2019 nieuwe contractonderhandelingen met de HVC gaan starten en dat een rekenkameronderzoek afvalstoffenheffing met bevindingen, conclusies en aanbevelingen de raden in West-Friesland tijdig in positie kan brengen om kaders voor deze onderhandelingen te formuleren;

Verzoekt:

- De rekenkamercommissies in West-Friesland om in gezamenlijkheid een onderzoek in te stellen naar de wijze waarop de heffing afvalstoffen in iedere gemeente in West-Friesland tot stand komt en inzichtelijk te maken welke factoren hierbij van invloed zijn zowel intern (de mate van kostendekkendheid, het toerekenen van activiteiten, door de raad gestelde kaders etc.) als extern (de heffing vanuit de afvalverwijderaar en afvalverwerker, de kosten inzake GR CAW, etc);
- Het onderzoek af te ronden voor het zomerreces van 2018 om de nieuwe raden tijdig in positie te brengen voor de start van de nieuwe contractonderhandelingen met de HVC in 2019;

VVD Hoorn

Marjon van der Ven

VOC Hoorn

A.S. Ruppert

MOTIE nr.: 2
Datum raadsvergadering: 31 okt 2017
☐ Aangenomen ☐ Verworpen
☐ Ingetrokken ☐ Aangehouden

1 Inleiding

Ieder huishouden betaalt afvalstoffenheffing voor het ophalen en verwerken van afval. Het tarief afvalstoffenheffing dat per huishouden in rekening wordt gebracht verschilt echter per gemeente. Deze verschillen worden veroorzaakt doordat gemeenten ieder afzonderlijk het tarief vaststellen gebaseerd op de kosten voor het ophalen en verwerken van afval maar ook omdat op basis van de lokale omstandigheden van gemeenten (bijvoorbeeld wijze van aanbidding afval/geografische omstandigheden/toegerekende werkzaamheden) de kosten die hieraan worden toegerekend verschillen. Zo zal de ene gemeente het vegen van de straten wel toerekenen en de andere gemeente niet.

De afvalstoffenheffing mag maximaal kostendekkend zijn en veel gemeenten hanteren het uitgangspunt van kostendekkendheid zonder bijdrage vanuit de algemene middelen bij het vaststellen van de hoogte van de afvalstoffenheffing, maar juist dat begrip maakt het diffuus omdat niet duidelijk is wat er allemaal wordt toegerekend.

Westfriesland

In Westfriesland hebben de 7 gemeenten het ophalen van afval geregeld in de Gemeenschappelijke Regeling "Centraal Afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW)". Dit lichaam zorgt ervoor dat het afval in de Westfriesse gemeenten wordt opgehaald en ter verwerking wordt aangeboden aan de HVC. Het CAW is op haar beurt weer aandeelhouder van de HVC waardoor indirect de 7 gemeenten, vertegenwoordigd in de GR CAW aandeelhouder zijn van de HVC.

De 7 gemeenten in deze GR CAW maken afspraken met de HVC over de inzamelings- en verwerkingskosten van het afval wat natuurlijk weer een grondslag is voor de afvalstoffenheffing aan de huishoudens in de deelnemende gemeenten.

2 Aanleiding

Uit het rapport van het ministerie van Infrastructuur en Milieu van november 2016 blijkt dat in Westfriesland het tarief meer dan 300 euro per jaar per huishouden bedraagt terwijl in alle omliggende gemeenten dit tarief 50 tot 100 euro per jaar per huishouden lager ligt. De belangrijkste vraag welke uit deze constatering voortvloeit, is natuurlijk de vraag hoe dat komt.

CAW

- Komt het omdat de Westfriesse gemeenten, middels de CAW constructie, meer betalen voor het ophalen van het huisvuil dan in de omliggende gemeenten?
- Verplicht de Gemeenschappelijke Regeling de gemeenten tot het betalen van bepaalde vergoedingen die zonder deze GR niet zouden hebben bestaan?
- Blokkeert de GR gemeenten in het zoeken van goedkopere alternatieven voor het ophalen van huisvuil?

HVC

- Komt het doordat de HVC de 7 Westfriesse gemeenten meer laat betalen voor de verwerking van het afval dan in de omliggende gemeenten en zo ja hoe komt dat dan weer?
- Is de CAW constructie wellicht belemmerend en werkt deze nadelig in de onderhandelingen met de HVC?

Gemeenten

- Komt het omdat de 7 Westfriesse gemeenten meer toe rekenen aan het tarief afvalstoffenheffing dan de omliggende gemeenten en zo ja wat rekenen zij dan meer toe?

3 Rekenkamer onderzoek

De VVD fractie stelt voor om de 4 rekenkamers in Westfriesland¹ te verzoeken om in gezamenlijkheid een onderzoek te doen naar de wijze waarop de afvalstoffenheffing in ieder gemeente wordt bepaald.

Dit onderzoek is van meerwaarde voor iedere raad in Westfriesland omdat de wetgever heeft bepaald dat, behalve de voorgeschreven belastingplichtigen bij de afvalstoffenheffing, er geen verdere aanwijzingen voor de heffing van de reinigingsheffingen zijn.

De gemeenteraad heeft zodoende veel vrijheid bij de inrichting van de afvalstoffenheffing en de reinigingsrechten, in het bijzonder bij de tariefstelling en tariefsdifferentiatie.

Bij het vaststellen van de belastingverordening kan de gemeenteraad een eigen afweging maken over de volgende elementen:

- de keuze om de belasting wel of niet te heffen;
- de mate van kostendekkendheid van de opbrengst;
- de maatstaven die de belastingschuld bepalen;
- de hoogte en differentiatie van tarieven die de belastingschuld bepalen;
- de vrijgestelde belastingplichtigen of belastbare feiten;

4 Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is het inzichtelijk maken van de wijze waarop de heffing afvalstoffen in iedere gemeente in Westfriesland tot stand komt en invulling geven aan de behoefte van veel raden aan een zekere benchmarking naar gemeenten buiten Westfriesland.

Hoe wordt de heffing afvalstoffen in elk van de 7 Westfriesse gemeenten bepaald en welke factoren zijn hierbij van invloed zowel intern (de mate van kostendekkenheid, het toerekenen van activiteiten, door de raad gestelde kaders etc.) als extern (de heffing vanuit de afvalverwijderaar en afvalverwerker, de kosten inzake GR CAW, etc)

5 Planning

Het onderzoek van de rekenkamercommissies in Westfriesland zou erop gericht moeten zijn om voor het zomerreces in 2018 de bevindingen, conclusies en aanbevelingen te presenteren zodat de raden in Westfriesland tijdig in positie kunnen worden gebracht voor de nieuwe contractonderhandelingen met de HVC in 2019.

¹ SED (Stedebroec, Enkhuizen, Drechterland), Hoorn, Koggenland en Opmeer/Medemblik